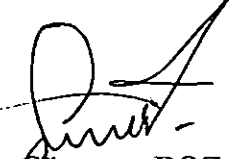

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, sağlık alanında da kendisini yapısal biçimde göstermekte; kadınların biyolojik farklılıklarının ve sağlık ihtiyaçlarının tıbbi araştırmalarda sistematik olarak göz ardı edilmesi, bilimsel bilgi üretiminin ve sağlık hizmetlerinin erkek merkezli bir anlayışla şekillenmesine neden olmaktadır. Klinik araştırmalarda kadınların yeterince temsil edilmemesi, ilaçların yan etkilerinin çoğunlukla erkekler üzerinden tanımlanması, kadınlara özgü hastalıkların ikincil düzeyde ele alınması ve sağlık politikalarında cinsiyet duyarlılığının eksikliği, kadınların yaşam kalitesini düşürmekte, sağlık hakkına erişimlerini sınırlamaktadır.

Kadınların sağlık sisteminde maruz kaldığı bu eşitsizliklerin araştırılması, klinik ve akademik çalışmalarda kadın temsiliyetinin artırılması, cinsiyete özgü sağlık ihtiyaçlarının görünür kılınması ve bu doğrultuda sağlık politikalarının yeniden yapılandırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Sümeyye BOZ

Muş Milletvekili

GEREKÇE

Kadınların sağlık sisteminde yaşadığı eşitsizlikler, yalnızca bireysel deneyimlerin değil, yapısal bir sorunun göstergesidir. Uzun yıllardır erkek bedeni üzerinden şekillenen tıp bilgisi, kadınların biyolojik farklılıklarını ve özgün sağlık ihtiyaçlarını göz ardı etmekte; teşhis, tedavi ve ilaç geliştirme süreçlerinde kadınları görünmez kılmaktadır. Bu durum, yalnızca bilimsel adaletsizlik değil, aynı zamanda sağlık hakkının ihlali anlamına gelmektedir. Toplumsal cinsiyet temelli eşitsizliklerin en kritik tezahür alanlarından biri olan sağlık hizmetleri, kadınların hayatlarını doğrudan etkileyen ciddi bir ayrımcılık alanına dönüşmüş durumdadır.

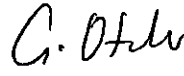
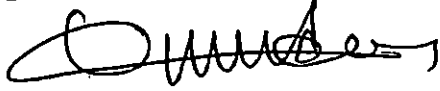
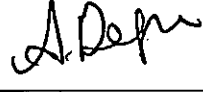
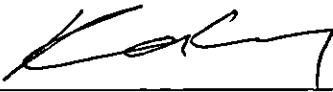
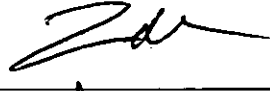
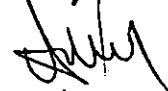
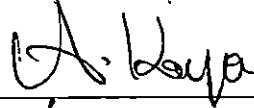
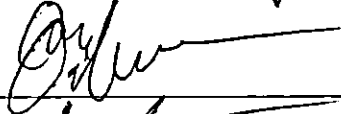
Bugün hâlâ klinik araştırmalarda kadınların yeterince yer almadığı, birçok ilacın testlerinin öncelikle erkekler üzerinde yapıldığı ve elde edilen sonuçların doğrudan kadınlara uygulandığı bilinmektedir. Kadınların hormonal yapılarından bağışıklık sistemlerine, ilaç metabolizmalarından ağrı eşiğine kadar pek çok farklılık barındırdığı bilimsel olarak kanıtlanmış olmasına rağmen, bu farklılıkların büyük bölümü göz ardı edilmektedir. Bu durum, yalnızca yanlış teşhis ve tedavileri beraberinde getirmemekte; aynı zamanda kadınların yaşam kalitesini ve güvenliğini de tehlikeye atmaktadır.

Kadınlara özgü sağlık sorunları örneğin menopoz, endometriozis gibi bilimsel araştırmalarda hâlâ ikincil düzeyde ele alınmakta; üreme sağlığı dışındaki konular ise yeterince kaynak ve dikkat çekmeden bırakılmaktadır. Oysa kadınların karşılaştığı sağlık sorunları yalnızca biyolojik değil; aynı zamanda sosyoekonomik, kültürel ve psikolojik etmenlerin kesişiminde şekillenmektedir. Kadınların sağlık hizmetlerine erişiminde karşılaştığı engeller, ataerkil

toplumsal yapının ve neoliberal sağlık politikalarının birlikte yarattığı çok katmanlı bir adaletsizliğe işaret etmektedir.

Sağlık sisteminde toplumsal cinsiyet farklılıklarının dikkate alınmaması yalnızca bireysel mağduriyetlerin değil, aynı zamanda halk sağlığına yönelik ciddi bir yapısal sorunun ifadesidir. Kadınların klinik çalışmalara dahil edilmediğı, araştırma ekiplerinde temsil edilmediğı, kadın hastalıklarının yeterince incelenmediğı ve sağlık politikalarının bu boşlukları giderecek şekilde yapılandırılmadığı bir düzende bilimsel bilgi de tarafsız olmaktan çıkmakta, erkek egemen bakışın ürünü haline gelmektedir.

Bu nedenlerle, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kadınların sağlık sisteminde maruz kaldığı yapısal eşitsizlikleri, araştırma süreçlerinden hizmet sunumuna kadar çok boyutlu olarak ele alması; tıbbi cinsiyet eşitsizliğini görünür kılarak çözüm üretecek politikalar geliştirilmesini sağlamak üzere bir Meclis Araştırması açması elzemdir. Bilimsel bilgi üretiminin demokratikleşmesi, sağlık hizmetlerinin herkes için adil ve erişilebilir hale gelmesi ancak bu eşitsizlikle yüzleşerek mümkün olabilir.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
10			
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	